

Księgowania na przełomie roku i gospodarka finansowa w jednostkach budżetowych

- ✓ Praktyczne komentarze
- ✓ Wzory dokumentów
- ✓ Schematy księgowe
- ✓ Odpowiedzi na pytania

Księgowania na przełomie roku i gospodarka finansowa w jednostkach budżetowych

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

Warszawa 2015

Tekst pochodzi z Vademecum Głównego Księgowego

Stan prawny na 18 grudnia 2014 r.

Wydawca
Grzegorz Jarecki

Redaktor prowadzący
Ewa Fonkowicz

Redaktor merytoryczny
Ewelina Olszewska

Łamanie
Kamila Tomecka

Projekt okładki i stron tytułowych
Studio Kozak

Zdjęcie na okładce
© *iStockphoto.com/exdez*

.....
Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących
im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej
w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło.
A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.
.....

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄZKI

© Copyright by
Wolters Kluwer SA, 2015

ISBN: 978-83-264-8086-7

Wydane przez:
Wolters Kluwer SA

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 00, fax 22 535 81 35
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

———— SPIS TREŚCI ————

CZĘŚĆ I KSIĘGOWANIA NA PRZEŁOMIE ROKU W JEDNOSTKACH BUDŻETOWYCH

Rozdział 1

Ewidencja księgowa międzyokresowych kosztów i przychodów

w jednostkach budżetowych	9
1. Definicja rozliczeń i kosztów międzyokresowych	9
2. Podział kosztów międzyokresowych	10
2.1. Rozliczenia kosztów międzyokresowe czynne	10
2.2. Rozliczenia kosztów międzyokresowe bierne	12
3. Rozliczenia międzyokresowe kosztów a zasady rachunkowości	13
4. Ewidencja księgowa rozliczeń międzyokresowych	15
5. Ewidencja czynnych kosztów międzyokresowych – schematy	17
6. Ewidencja biernych kosztów międzyokresowych – schematy	21

Rozdział 2

Księgowanie faktur na przełomie roku budżetowego ..... 24 |

1. Podstawy ewidencji księgowej faktur na przełomie roku w jednostkach sektora finansów publicznych	24
2. Sposoby ewidencji faktur na przykładach	25

Rozdział 3

Pytania i odpowiedzi ..... 31 |

CZĘŚĆ II GOSPODARKA FINANSOWA

Rozdział 1

Dotacje w instytucjach kultury	53
1. Zagadnienia wstępne	53
2. Zasady udzielania dotacji	55

2.1. Wniosek o udzielenie dotacji	55
2.2. Umowa o udzieleniu dotacji.....	56
3. Finansowanie poszczególnych form prowadzenia działalności kulturalnej	56
4. Przekazanie zadań państwa w zakresie finansowania do prowadzenia na szczeblu samorządowym	58
5. Dotacje celowe z budżetów jednostek samorządu terytorialnego	59
6. Dofinansowanie państwowych instytucji kultury dla podmiotów prowadzących działalność w dziedzinie kultury.....	61
7. Zasady przeznaczania przyznanych dotacji.....	61
8. Zakończenie.....	63
9. Pytania i odpowiedzi	63

Rozdział 2

Samodzielność instytucji kultury w stosunku do jej organizatora	85
1. Zagadnienia ogólne.....	85
2. JST jako organizatorzy instytucji kultury	86
3. Instytucja kultury to autonomiczny podmiot kierowany przez dyrektora	87
3.1. Formy prowadzenia działalności kulturalnej.....	87
3.2. Instytucja kultury jest stroną zawieranych umów.....	88
3.3. Samodzielność finansowa	88

CZĘŚĆ III

PODATKI 2015

– PRZEWODNIK PO NADCHODZĄCYCH ZMIANACH DLA JEDNOSTEK SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH

TEMAT NA CZASIE

————— **Część I** —————

**KSIĘGOWANIA NA PRZEŁOMIE ROKU
W JEDNOSTKACH BUDŻETOWYCH**

————— **Rozdział 1** —————

EWIDENCJA KSIĘGOWA MIĘDZYOKRESOWYCH KOSZTÓW I PRZYCHODÓW W JEDNOSTKACH BUDŻETOWYCH

Jednostki budżetowe, których ramy funkcjonowania wyznacza ustawa o finansach publicznych oraz ustawa o rachunkowości w praktyce stykają się pod koniec roku obrotowego z rozliczeniami międzyokresowymi. Rozliczenia międzyokresowe na ogół dotyczą zamykanego okresu rozliczeniowego. Wiele jednostek napotyka na różnorodne problemy w ewidencji czynnych i biernych kosztów międzyokresowych. Dlatego prezentujemy praktyczne opracowanie pokazujące na przykładach i schematach księgowania, jak przeprowadzić prawidłowo ewidencję księgową kosztów międzyokresowych w jednostkach budżetowych sektora finansów publicznych.

1. Definicja rozliczeń i kosztów międzyokresowych

Celem wyjaśnienia niektórych pojęć istotnych z punktu rozliczeń międzyokresowych należy odwołać się do ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.) – dalej u.o.r. W przywołanym akcie prawnym ustawodawca wskazał bowiem, że przez pojęcie kosztów i strat należy rozumieć uprawdopodobnione zmniejszenia w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych, o wiarygodnie określonej wartości, w formie zmniejszenia wartości aktywów, albo zwiększenia wartości zobowiązań i rezerw, które doprowadzą do zmniejszenia kapitału własnego lub zwiększenia jego niedoboru w inny sposób niż wycofanie środków przez udziałowców lub właścicieli. Definicja rozliczeń międzyokresowych kosztów wynika

pośrednio z art. 39 u.o.r. Analizując treść art. 39 u.o.r., możemy stwierdzić, że rozliczenie międzyokresowych kosztów będzie polegało na wyeliminowaniu z kosztów okresu sprawozdawczego części kosztów, które zostały poniesione w danym okresie, a które odnoszą się do okresów przyszłych oraz na uwzględnieniu kosztów dotyczących danego okresu, które będą poniesione w przyszłości.

2. Podział kosztów międzyokresowych

Warto zauważyć, że koszty międzyokresowe mogą podlegać podziałom. Na gruncie u.o.r. wyróżniamy **koszty międzyokresowe czynne** i **koszty międzyokresowe bierne** (podział ze względu na okres). Koszty możemy także podzielić na **koszty krótkoterminowe** i **długoterminowe** (podział ze względu na czas rozliczania).

Do kosztów krótkoterminowych będą zaliczane takie koszty, które są rozliczane w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy. Natomiast koszty długoterminowe będą się charakteryzowały długim terminem rozliczania i będą do tej grupy zaliczane koszty międzyokresowe rozliczane w okresie ponad 12-miesięcznym. Istotne jest, aby jednostka dokonywała odpisów rozliczeń międzyokresowych proporcjonalnie do upływu czasu lub wielkości wykonywanych zadań, pamiętając przy tym o zachowaniu zasady ostrożnej wyceny. **W praktyce w jednostkach sektora publicznego większość rozliczeń międzyokresowych będą stanowiły rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe.** Długoterminowe mogą dotyczyć głównie kosztów finansowych na przykład z tytułu potrąconej z góry prowizji lub zapłaconych z góry odsetek od zaciągniętych kredytów lub pożyczek oraz dyskonta w przypadku sprzedaży obligacji.

2.1. Rozliczenia kosztów międzyokresowe czynne

Rozliczenia międzyokresowe czynne związane są z poniesieniem przez jednostkę kosztów dotyczących przyszłych okresów sprawozdawczych. Stanowi o tym art. 39 ust. 1 u.o.r.

UWAGA!

Rozliczenia międzyokresowe czynne ustala się w wysokości kosztów przypadających na następne okresy sprawozdawcze, zaś okres ich rozliczenia powinien być uzasadniony charakterem poszczególnych pozycji kosztów. W praktyce czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów dokonuje się w stosunku do kosztów prostych działalności operacyjnej jednostki oraz kosztów finansowych.

Do rozliczeń międzyokresowych czynnych w jednostkach budżetowych można zaliczyć:

- koszty mediów (np. energii elektrycznej),
- ubezpieczenia majątkowe i komunikacyjne,
- opłaconą z góry prenumeratę prasy i czasopism fachowych,
- opłacone z góry czynsze i dzierżawy,
- podatek od nieruchomości,
- opłaty ponoszone przy umowach leasingu operacyjnego, tzn. opłata za zawarcie umowy oraz opłata wstępna,
- roczny odpis na ZFŚ,
- zarachowanie przez JST odsetek od zaciągniętych kredytów, przewidzianych do zapłaty w późniejszym okresie,
- zarachowanie przez JST odsetek od zaciągniętych pożyczek, przewidzianych do zapłaty w późniejszym okresie.

Dokonując rozliczeń międzyokresowych czynnych, należy pamiętać, że według u.o.r. w sytuacji, w której zgodnie z umową wartość otrzymanych finansowych składników aktywów jest niższa od zobowiązania zapłaty za nie, w tym również z tytułu emitowanych przez jednostkę papierów wartościowych, różnica stanowi czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów. Takie rozliczenia należy co do zasady odpisać w koszty finansowe w równych ratach, w ciągu okresu, na jaki zaciągnięto zobowiązanie. Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów wstępnie powinny być ujęte zatem na stronie **Wn konto 640 Rozliczenia międzyokresowe kosztów**. W dalszej kolejności koszty powinny podlegać odpisaniu w koszty działalności operacyjnej roku, którego dotyczą.

Prawidłowe rozliczenie międzyokresowych kosztów jest ważne zwłaszcza w jednostkach płacących podatek dochodowy od osób prawnych, takich jak samorządowe zakłady budżetowe.

Wszystkie publikacje z serii Biblioteka Rachunkowości Budżetowej, Podatków, Finansów Publicznych zostały przygotowane z myślą o księgowych jednostek sektora finansów publicznych pracujących m.in. w jednostkach samorządu terytorialnego, jednostkach budżetowych oraz samorządowych zakładach budżetowych.

Biblioteka stanowi bogatą bazę aktualnej wiedzy merytorycznej z zakresu finansów publicznych, rachunkowości budżetowej, sprawozdawczości oraz podatków. Gotowe praktyczne narzędzia, takie jak wzory dokumentów z komentarzem czy też schematy księgowania, z pewnością ułatwią wykonywanie obowiązków i będą stanowiły przydatną pomoc w księgowaniu różnorodnych zdarzeń gospodarczych, charakterystycznych dla poszczególnych jednostek budżetowych. Dołączony do każdej części publikacji zbiór odpowiedzi na pytania pozwoli znaleźć rozwiązania w kontrowersyjnych, specyficznych nieraz sytuacjach, z którymi praktycy mogą się zetknąć w swojej pracy.

W pierwszej książce z tej serii omówiono prawidłowe zasady rozliczania i ewidencji księgowej kosztów międzyokresowych oraz księgowania faktur na przełomie roku obrotowego w jednostkach sektora finansów publicznych. Czytelnik znajdzie tu szereg praktycznych przykładów księgowania na przełomie roku, schematy księgowe wraz z objaśnieniami oraz odpowiedzi na pytania z zakresu ewidencji księgowej kosztów międzyokresowych.

W części dotyczącej gospodarki finansowej zaprezentowano kompleksowe opracowanie systemu funkcjonowania instytucji kultury oraz zakresu jej samodzielności wobec organizatora, a także zasad udzielania i rozliczania dotacji dla tych instytucji.

Ponadto przedstawiono szczególnie przydatne dla jednostek sektora finansów publicznych omówienie najważniejszych zmian w podatkach na 2015 rok.

Istotną część publikacji stanowią odpowiedzi na pojawiające się pytania dotyczące interpretacji przepisów oraz najczęściej spotykanych problemów związanych z praktyczną stroną księgowania.

9 788326 480867 W01P01

Zamówienia:

infolinia 801 04 45 45, fax 22 535 80 01
zamowienia.książki@wolterskluwer.pl
www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

cena 69 zł (w tym 5% VAT)

ISBN 978-83-264-8086-7

9 788326 480867